

Европейски съюз ОПАК. Експерти в действие

Проектът “Публично-частните партньорства в услуга на природата и хората №А08-14-15-С/10,02,2009г” се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

Проучване на национално ниво за Публично-частните партньорства в Защитените територии и в частност Природните Паркове в България.

Кристина Славова
изследовател, Агенция ЕСТАТ

Европейски съюз ОПАК. Експерти в действие

Проектът “Публично-частните партньорства в услуга на природата и хората №А08-14-15-С/10,02,2009г” се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

Методология на проучването

- **тип изследване:** количествено
- **обхват:** национално представително с подсилена съвкупност
- **целева група:** пълнолетно население, над 18 г.
- **размер на извадката:** n=1209 (национална представителна n=801, подсилена извадка n=408)
- **метод на регистрация:** стандартизирано интервю в дома на респондента
- **период на провеждане:** 1 – 12 август 2009 г.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Проектът “Публично-частните партньорства в услуга на природата и хората №А08-14-15-С/10,02,2009г” се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

Колко често излизаме сред природата?

- Три четвърти от българите излизат веднъж седмично или няколко пъти в годината сред природата.
- Най-активните природолюбители, които посещават места сред природата минимум веднъж седмично, са 30% от всички пълнолетни граждани.
- Местата със съхранена природа и забележителности, към които спадат и природните паркове, имат твърди почитатели. Всеки десети се обявява именно за такъв.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

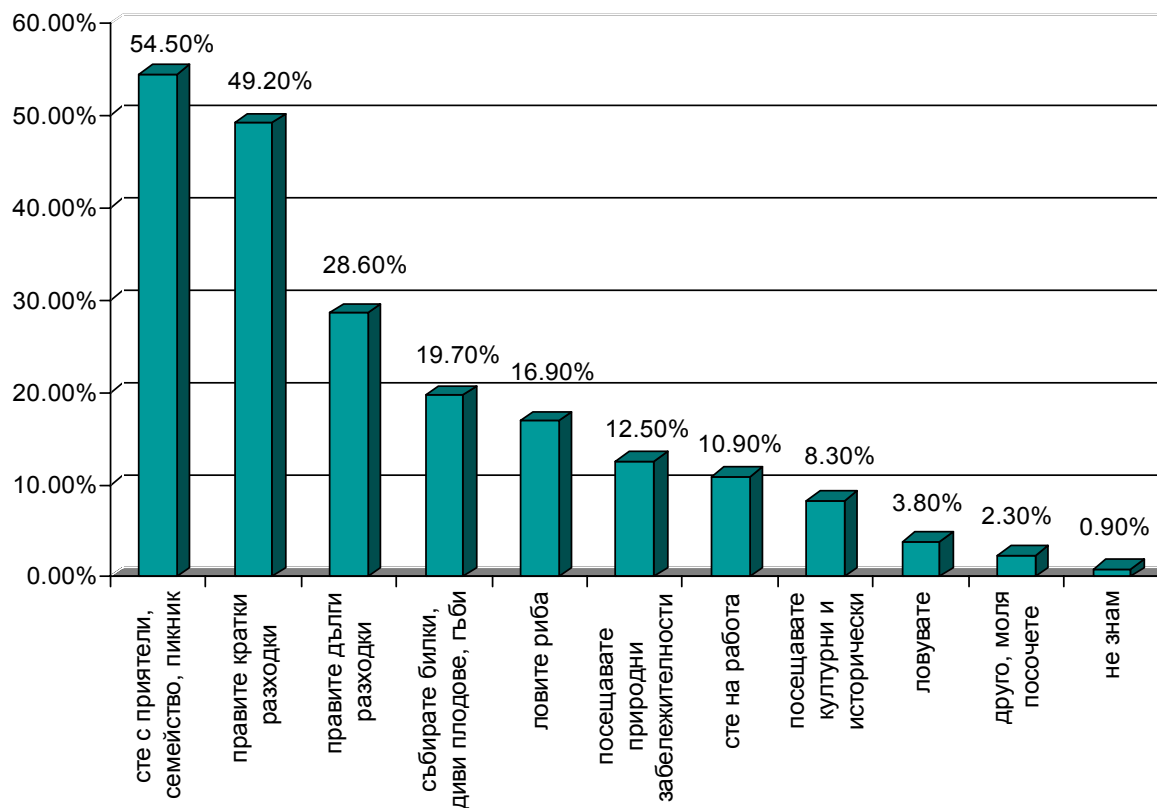

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Проектът “Публично-частните партньорства в услуга на природата и хората №А08-14-15-С/10,02,2009г” се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

Когато излизате сред природата обикновено:

База: Национална извадка, n=801

- Месечно или няколко пъти в годината, със семейство и приятели, българинът отива на кратка разходка и пикник в планинска местност.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Проектът “Публично-частните партньорства в услуга на природата и хората №А08-14-15-С/10,02,2009г” се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

Топ 10 на най-популярните защитени територии

База: Национална извадка, n=801

1. Витоша
2. Рилски манастир
3. Рилски езера
4. Странджа
5. Сребърна
6. Белоградчишки скали
7. Златни пясъци
8. Сините камъни
9. Пирин
10. Магурата

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Проектът “Публично-частните партньорства в услуга на природата и хората №А08-14-15-С/10,02,2009г” се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

Защитените територии у нас

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Проектът “Публично-частните партньорства в услуга на природата и хората №А08-14-15-С/10,02,2009г” се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

Колко процента от територията на България трябва да заемат защитените територии?

	Национална извадка	Подсилена извадка
До 5 %	10,3	12,2
6-10%	31,1	38,1
11-20%	28,3	25,9
над 20%	30,3	23,8
общо	100%	100%

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Проектът “Публично-частните партньорства в услуга на природата и хората №А08-14-15-С/10,02,2009г” се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

Защитените територии са 5% от територията на България. Ако държавата вземе решение за увеличаването им, бихте ли подкрепили такова решение?

	Национална извадка	Подсилена извадка
Да	80,5	84,8
По-скоро да	9,6	11,3
По-скоро не	1,2	1,0
Не	0,4	0,5
Не мога да преценя	8,2	2,5
Общо	100%	100%

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Проектът “Публично-частните партньорства в услуга на природата и хората №А08-14-15-С/10,02,2009г” се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

Природните паркове

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Проектът “Публично-частните партньорства в услуга на природата и хората №А08-14-15-С/10,02,2009г” се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

Топ 10 на най-популярните природни паркове (спонтанно назоваване)

База: Национална извадка

1. Витоша
2. Странджа
3. Рилски манастир
4. Беласица
5. Златни пясъци
6. Сините камъни
7. Врачански балкан
8. Сребърна
9. Русенски лом
10. Пирин

Европейски съюз

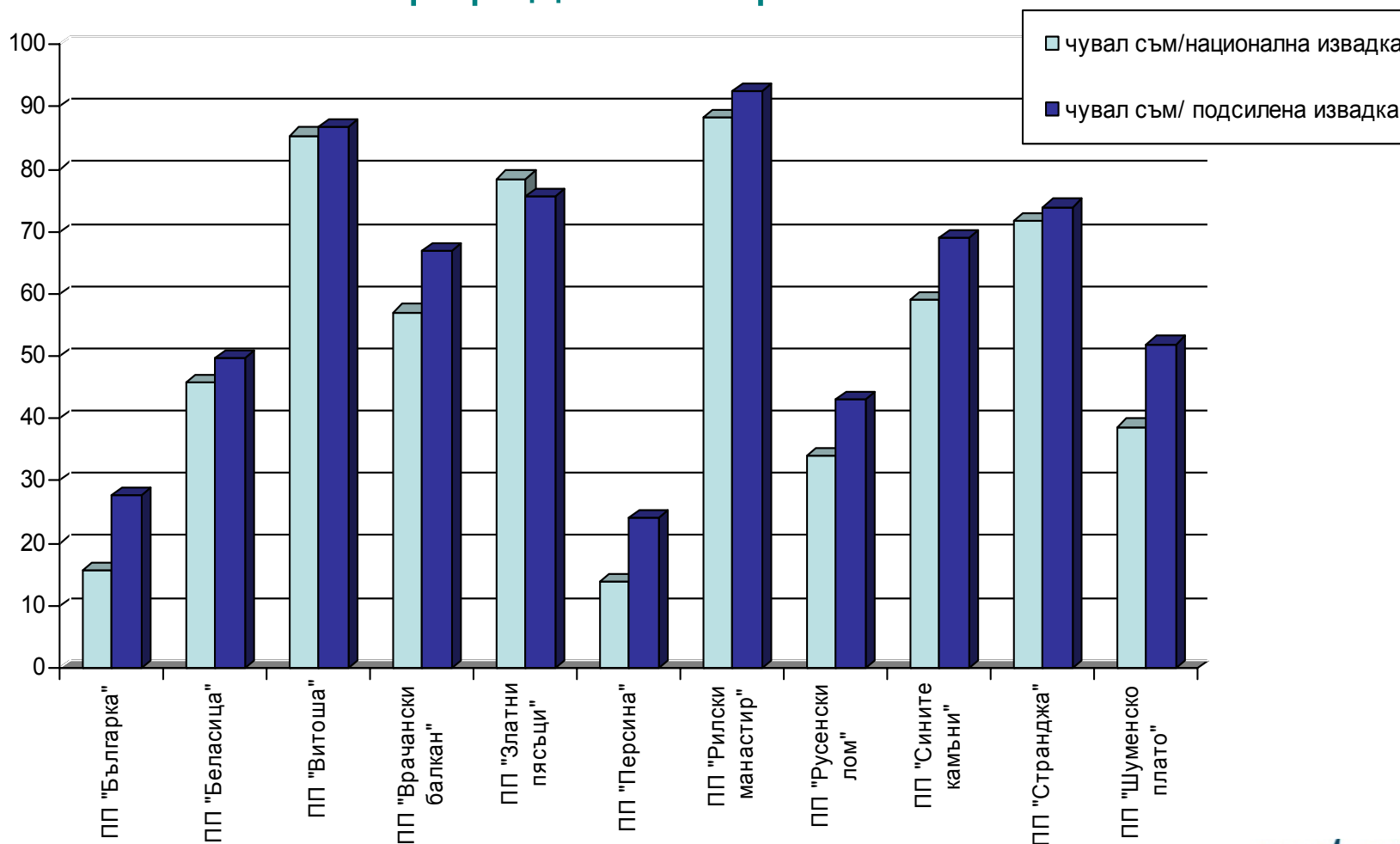
ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Проектът "Публично-частните партньорства в услуга на природата и хората №А08-14-15-С/10,02,2009г" се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Административен капацитет", съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

Подпомогнатото разпознаване на природните паркове

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

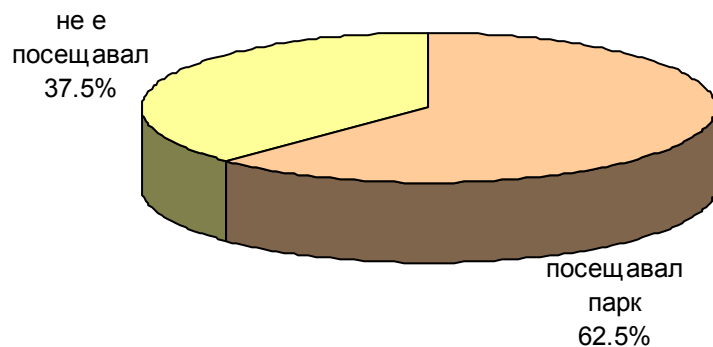
Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Проектът “Публично-частните партньорства в услуга на природата и хората №А08-14-15-С/10,02,2009г” се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

Посещаемост на природните паркове

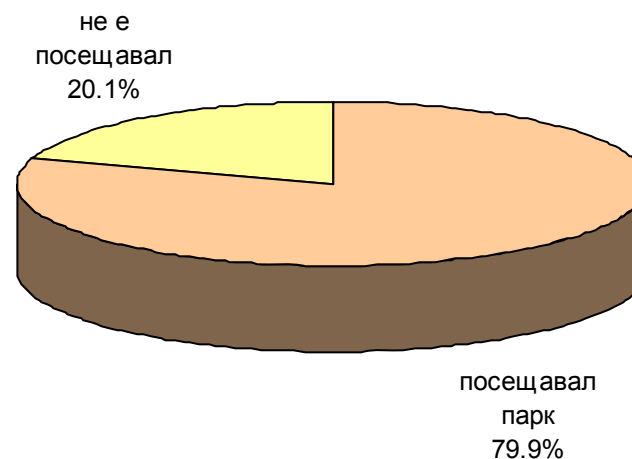
Посещавали ли сте някой природен парк в последните 5 години?

База: национална извадка

Посещавали ли сте някой природен парк в последните 5 години?

База: подсилена извадка

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Проектът “Публично-частните партньорства в услуга на природата и хората №А08-14-15-С/10,02,2009г” се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

Посещаемост на природните паркове

- За периода 2004 – 2009 година 63% от пълнолетното население на страната е посетило поне един природен парк.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Проектът “Публично-частните партньорства в услуга на природата и хората №А08-14-15-С/10,02,2009г” се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

Оценка на природните паркове

Средните оценки за състоянието на природните паркове варира между “добър 3.5” и “добър 4”.

Най-ниски оценки се дават за:

- Неприспособеността към нуждите на хора в неравностойно положение;
- Асфалтовата инфраструктура;
- Поддръжката на информационната мрежа (маркировки, табели, информационен център).

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Проектът “Публично-частните партньорства в услуга на природата и хората №А08-14-15-С/10,02,2009г” се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

Оценка на природните паркове

Най-сериозните проблеми в парковете са свързани с:

- Чистотата;
- Местата за отдих,
- Табелите и маркировката.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Проектът “Публично-частните партньорства в услуга на природата и хората №А08-14-15-С/10,02,2009г” се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

Какво бихте искали да се промени в парка, който посещавате най-често?

База: национална извадка

- Чистотата (46.0%);
- Повече указателни табели, маркировки (11.6%);
- Модернизация на хижите и местата за отдих (11.0%);
- Да не се застроява (10.4%);
- Повече пътеки и пътища (7.8%);
- Повече пейки, беседки и масички (6.7%);
- Контролиращи служители (6.2%).

База: подсилена извадка

- Чистота, поддръжка (45.8%);
- Модернизация на хижите и местата за отдих (24.1%);
- Повече пътеки и пътища (13,9%);
- Повече указателни табели, маркировки (11.1%);
- Контролиращи служители(7.4%);
- Информационен център, повече информация (7.4%);
- Да не се застроява (7.1%);
- Повече пейки, беседки и масички (5.9%);
- Да се опазват растителните и животински видове (5.6%);
- Залесяване, озеленяване (5%).

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Проектът “Публично-частните партньорства в услуга на природата и хората №А08-14-15-С/10,02,2009г” се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

Изисквания към природните паркове

- За да стане един парк по-посещавано място са необходими и популярни, интересни маршрути.
- Трябва да бъдат подсигурени удобен транспорт до парка, обществени тоалетни, възможности да къмпингуване и свободно бране на билки, гъби и горски плодове.

Европейски съюз

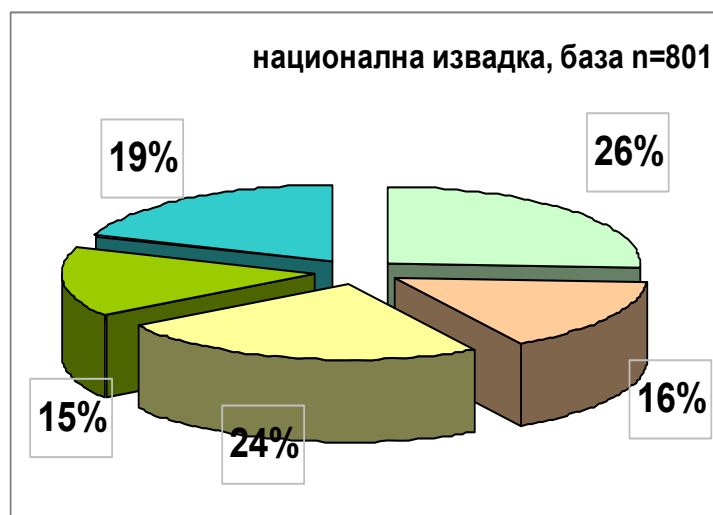
ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Проектът “Публично-частните партньорства в услуга на природата и хората №А08-14-15-С/10,02,2009г” се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

Кой най-ефективно би управлявал финансовите средства за поддръжка на един природен парк?

- държавата чрез парковата администрация – **38,2%**
- частни фирми – 2,7%
- екологични неправителствени организации – 7,8%
- общините в населените места, прилежащи към природните паркове – 16,8%
- държавата в партньорство с частни фирми - 6%
- държавата в партньорство с неправителствени организации – **14%**

Колко лева струва поддръжката на един природен парк годишно, който е на площ от 270 кв.км. и има 3 милиона посетители годишно?

до 100 000

от 100001 до 500000

от 500001 до 1 000 000

от 1000001 до 2000000

над 2 000 000

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Проектът “Публично-частните партньорства в услуга на природата и хората №А08-14-15-С/10,02,2009г” се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

Оценка на възможността за ПЧП в природен парк

Европейски съюз

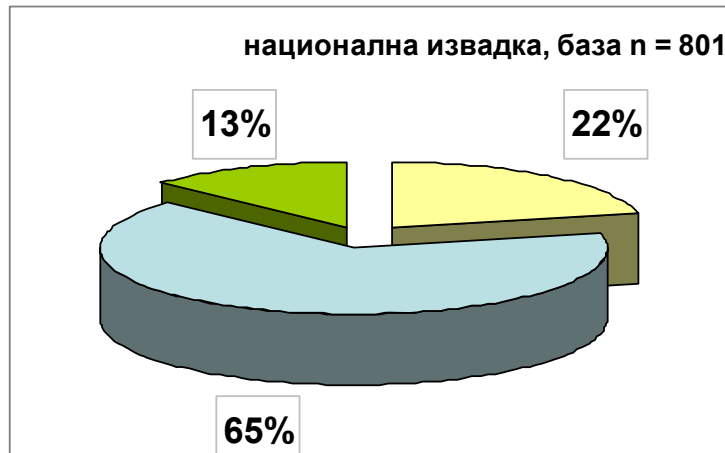
ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Проектът “Публично-частните партньорства в услуга на природата и хората №А08-14-15-С/10,02,2009г” се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

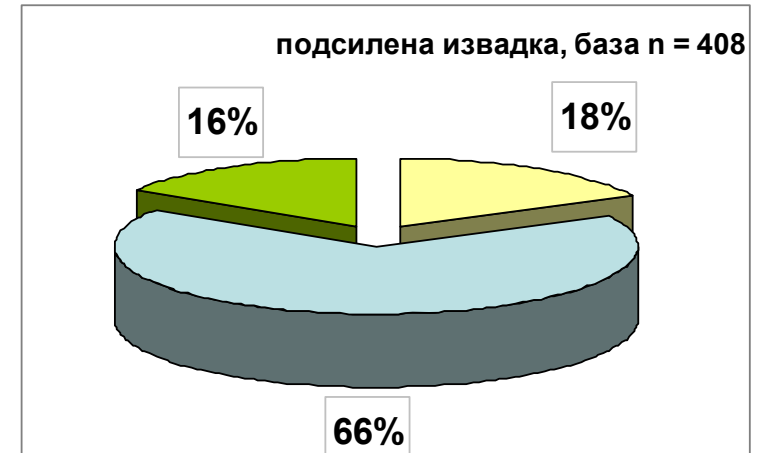
Знаете ли какво е публично-частно партньорство?

да

не

не знам

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Проектът “Публично-частните партньорства в услуга на природата и хората №А08-14-15-С/10,02,2009г” се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

По принцип подкрепяте или не ПЧП като начин на управление на държавната собственост и финанси?

	Национална извадка	Подсилена извадка
Да	27,7	20,6
По-скоро да	18,9	30,6
По-скоро не	14,0	15,4
Не	14,0	18,1
Не знам	30,3	15,2
общо	100%	100%

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Проектът “Публично-частните партньорства в услуга на природата и хората №А08-14-15-С/10,02,2009г” се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

Сключване на публично-частно партньорство в природните паркове

По-скоро подходящи дейности

- поддържане на пътеки, мостове, беседки и заслони (71%)
- поддържане на чистота в парка (76%)
- охрана на парка (68%)
- залесяване(67%)
- управление на природни забележителности (53%)
- поддържане на музеи и информационни центрове (55%)
- развъждане на редки животински видове (64%)
- водачество на туристически групи в парка (69%)
- екологично обучение и образование (63%)
- осигуряване на места за преспиване(56%)
- осигуряване на места за хранене (60%)
- организиране на забавления за посетителите (53%)

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Проектът “Публично-частните партньорства в услуга на природата и хората №А08-14-15-С/10,02,2009г” се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

Сключване на публично-частно партньорство в природните паркове

По-скоро неподходящи дейности

- дърводобив (17%)
- публичен транспорт в парка (48%)
- поддръжка на асфалтовата пътна инфраструктура (49%)

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Проектът “Публично-частните партньорства в услуга на природата и хората №А08-14-15-С/10,02,2009г” се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

Кои недържавни партньори са подходящи за публично-частни партньорства в защитените територии/парковете?

Процент дали отговор “**подходящи**” за съответните недържавни партньори за сключване на ПЧП

- Природозащитни организации - **69%** подкрепа национална извадка; **76%** подсилена извадка
- Туристически дружества - **58%** подкрепа национална извадка; **72%** подсилена извадка
- Общините и общински дружества - **53%** подкрепа национална извадка; **72%** подсилена извадка

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Проектът “Публично-частните партньорства в услуга на природата и хората №А08-14-15-С/10,02,2009г” се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

Кои недържавни партньори са подходящи за публично-частни партньорства в ЗАЩИТЕНИТЕ територии/парковете?

Процент дали отговор “**подходящи**” за съответните недържавни партньори за сключване на ПЧП

- Еднолични търговци – **14%** подкрепа национална извадка; **13%** подсилена извадка
- Кооперации - **16%** подкрепа национална извадка; **21%** подсилена извадка
- Български фирми -**36%** подкрепа национална извадка; **44%** подсилена извадка
- Чуждестранни фирми - **15%** подкрепа национална извадка; **16%** подсилена извадка
- Международни компании - **14%** подкрепа национална извадка; **16%** подсилена извадка
- Офшорни компании - **36%** подкрепа национална извадка; **44%** подсилена извадка

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Проектът “Публично-частните партньорства в услуга на природата и хората №А08-14-15-С/10,02,2009г” се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

Кои форми на публично-частно партньорство в защитените територии Вие лично подкрепяте?

База: Национална извадка n=801, база: Подсилена извадка: n=408

Форми на ПЧП	Национална извадка			Подсилена извадка		
	подкрепям	не подкрепям	не знам	подкрепям	не подкрепям	не знам
концесии	22%	37%	42%	31%	37%	33%
възлагане на дейности след конкурс	52%	19%	29%	56%	22%	22%
възлагане чрез преговори с потенциални изпълнители	29%	30%	40%	32%	37%	31%
договори за съвместна дейност	46%	21%	33%	54%	20%	26%

Европейски съюз

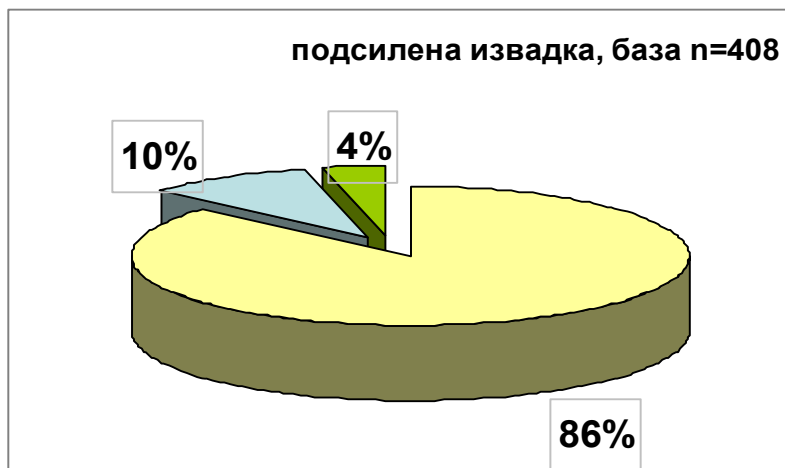
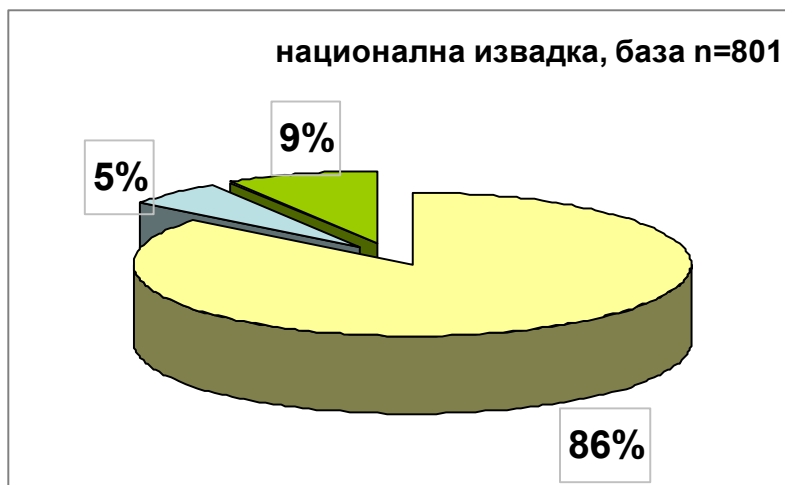
ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Проектът “Публично-частните партньорства в услуга на природата и хората №А08-14-15-С/10,02,2009г” се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

Кое е по-добро като перспектива за природните паркове в България?

Запазването на дивата природа и биоразнообразието.

Изграждането на големи центрове за туризъм, спорт и рекреация.

Не знам, не мога да преценя

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Проектът “Публично-частните партньорства в услуга на природата и хората №А08-14-15-С/10,02,2009г” се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд.

Благодарим за вниманието